

Huby prenášané lykožrútom vrcholcovým (*Ips acuminatus*) a lykožrútom borovicovým (*Ips sexdentatus*) na borovici lesnej na Slovensku

MICHAELA STRMISKOVÁ^{1,2}, MAREK BARTA¹, MIRIAM KÁDASI HORÁKOVÁ¹,
KATARÍNA PASTIRČÁKOVÁ¹

¹ Ústav ekológie lesa SAV, v. v. i., Oddelenie fytopatológie a mykológie, Akademická 2, 949 01 Nitra
strmiskova@ife.sk

² Technická univerzita vo Zvolene, Fakulta ekológie a environmentalistiky, T.G. Masaryka 24, 960 01 Zvolen

Borovica lesná (*Pinus sylvestris*) je hospodársky významná ihličnatá drevina na území Slovenska a za posledné obdobie dopadom klimatických zmien a intenzívnejším pôsobením významných druhov škodcov a patogénnych mikroorganizmov je viditeľne oslabovaná. V dôsledku pôsobenia podkôrneho hmyzu sa na ochoreniach borovice lesnej podieľajú aj podkôrnikmi prenášané mikroskopické huby. Cieľom tejto štúdie bolo identifikovať druhovú diverzitu mikroskopických húb prenášaných dvoma druhmi podkôrnych chrobákov (Coleoptera: Curculionidae, Scolytinae), lykožrúta vrcholcového (*Ips acuminatus*) a lykožrúta borovicového (*Ips sexdentatus*). Výskum prebiehal v borovicových porastoch na lokalitách Malacky a Hendrichovce v rokoch 2022–2024. Čisté izoláty mikroskopických húb získané zo vzoriek imág lykožrútov odobratých spod kôry symptomatických borovíc boli molekulárne analyzované (ITS, β -tub, *tef1*- α). Celkovo sme z imág *I. acuminatus* identifikovali 6 druhov húb z 3 čeľadí: *Cordycipitaceae* (*Beauveria bassiana*), *Cladosporiaceae* (*Cladosporium colombiae*) a *Ophiostomataceae* (*Graphilbum acuminatum*, *Ophiostoma brunneo-ciliatum*, *O. ips*, *Sporothrix pseudoabietina*). Analýzou mykobioty *I. sexdentatus* sme identifikovali 17 druhov húb z 8 čeľadí: *Aspergillaceae* (*Penicillium miczynskii*, *Penicillium* sp.), *Bionectriaceae* (*Clonostachys rosea*), *Cordycipitaceae* (*B. bassiana*), *Hypocreaceae* (*Trichoderma atroviride*, *T. koningiopsis*, *T. simmonsii*, *T. viride*), *Myrotheciomycetaceae* (*Trichothecium roseum*), *Mucoraceae* (*Mucor abudans*), *Nectriaceae* (*Fusarium oxysporum*) a *Ophiostomataceae* (*Graphilbum furuicola*, *Leptographium piceaperdum*, *L. sosnaicola*, *O. brunneolum*, *O. ips*, *O. minus*). V mykobiote skúmaných druhov podkôrneho hmyzu *I. acuminatus* a *I. sexdentatus* dominovali druhy húb z čeľade *Ophiostomataceae*.

Táto práca bola podporená Vedeckou grantovou agentúrou MŠVVaM SR a SAV projektom VEGA č. 2/0122/22 a Slovenskou akadémiou vied prostredníctvom DoktoGrantu APP0676.